SIKKERHETSDATABLAD

Suma Nordlys M20

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	11.04.2001
Revisjonsdato	16.04.2019

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Suma Nordlys M20
Artikkelnr.	L-3647

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Produktgruppe	AISE-P203 - Maskinoppvaskmidler, halvautomatisk prosess.
Kjemikaliets bruksområde	Oppvask i maskin. Kun til profesjonelt bruk.
Bruk det frarådes mot	Det frarådes mot annen bruk enn for områder som er nevnt over.
Kjemikaliet kan brukes av forbrukere	Nei
Bruk av kjemikalier, kommentarer	AISE, International Association for Soaps, Detergents and Maintenance Products. For å se hva AISE-kodene betyr ihht REACH system for bruksbeskrivelser (SU, PC, PROC, ERC, AC), se excel-filer hos www.aise.eu. Søk etter Institutional, Industrial eller Consumer use mapping.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn	Lilleborg
Besøksadresse	Drammensveien 149
Postadresse	Postboks 673 Skøyen, 0214 Oslo
Postnr.	0277
Poststed	OSLO
Land	NORGE
Telefon	815 36 000
E-post	kundeservice@lilleborg.no

Hjemmeside	http://www.lilleborg.no/
Org. nr.	925745855

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Corr. 1B; H314 STOT SE 3; H335

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Natriummetasilikat, vannfri, Natriummetasilikat pentahydrat
Varselord	Fare
Faresetninger	H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Sikkerhetssetninger	P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P261 Unngå innånding av støv. P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll / dusj huden med vann. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
Vaskemidler	INGREDIENSER i.h.t. 648/2004/EU (Vaskemiddelforordningen): Oksygenbaserte blekemidler: 5 - 15% Fosfat: 5 - 15% Ikkeionisk overflateaktivt stoff: <5%

2.3. Andre farer

Andre farer	Ingen kjente.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Natriummetasilikat, vannfri	CAS-nr.: 6834-92-0 EC-nr.: 229-912-9 REACH reg. nr.: 01-2119449811-37	Met. Corr. 1; H290 Skin Corr. 1B; H314 STOT SE 3; H335	60 - 80 %	
Natriummetasilikat pentahydrat	CAS-nr.: 10213-79-3 EC-nr.: 229-912-9 REACH reg. nr.: 01-2119449811-37	Met. Corr. 1; H290 Skin Corr. 1B; H314 STOT SE 3; H335	15 - 25 %	
Natriumperkarbonat	CAS-nr.: 15630-89-4 EC-nr.: 239-707-6 REACH reg. nr.: 01-2119457268-30	Ox. Sol. 3; H272 Acute Tox. 4; H302 Eye Dam. 1; H318 CLP Klassifisering, merknader: Spesifikke konsentrasjonsgrenser: Eye Dam 1, H318, C > 25 %. Eye Irrit 2, H319, 10 % ≤ C < 25 %.	5 -15 %	

Komponentkommentarer

Merkepliktige komponenter er oppført i henhold til bestemmelsene i forskrift nr. 516. "Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)."

Full tekst for H- og EUH-setninger finnes i pkt 16

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Vis dette sikkerhetsdatablad til ev. tilstedeværende lege.
Innånding	Ta personen ut i frisk luft og hold personen under oppsyn. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller en lege.
Hudkontakt	Skyll huden med store mengder vann, samtidig som tilsølte klær, armbåndsur o.l. fjernes. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. Tilsølte klær må fjernes og vaskes før de brukes på nytt.
Øyekontakt	VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
Svelging	Skyll munnen. Drikk 2-3 glass vann eller melk. FREMKALL IKKE BREKNING! Hold pasienten i ro. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Ingen kjente effekter eller symptom ved normal bruk.
Akutte symptomer og virkninger	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Behandle symptomatisk. Ved sprut i øyet er det viktig å sikre mest mulig effektiv øyeskylling evt ved inndrypping av lokalanastetikum.

Særskilt førstehjelpsutstyr	Øyeskylleflaske.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Slukningsmiddel velges mht. omgivende brann.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Hydrogengass som utvikles ved kontakt med lettmetaller/aluminium, kan under spesielle forhold, sammen med luftens oksygen danne eksplosive blandinger.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Brannvernsklær iht europeisk standard EN469 gir grunnleggende beskyttelsesnivå ved kjemikalieuhell.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av støv. Bruk egnet verneutstyr. Se pkt. 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Unngå utslipp til dreneringssystemer, overflate- eller grunnvann.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding	Taes opp mekanisk og samles i egnet beholder. Behandles i henhold til lover og regler for avfallshåndtering (se pkt. 13). Små mengder spyles bort med store mengder vann.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se seksjon 1 for nødtelefon. Se seksjon 8 for opplysninger om personlig verneutstyr. Se seksjon 13 for mer informasjon om avfallsbehandling.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Unngå håndtering som medfører fare for sprut i øynene eller søl på hud. Benytt alltid anbefalt verneutstyr ved behandling som medfører fare for direkte kontakt med produktet.

Beskyttelsestiltak

Råd om generell yrkeshygiene	Vask hendene etter bruk/kontakt. Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares i originalemballasjen. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje. Lagres tørt. Beskytt mot varme og direkte sollys.

Betingelser for sikker oppbevaring

Egnet emballasje	Oppbevares i originalemballasje.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Anbefalinger	Benyttes som maskinoppvaskmiddel.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametrer

Annen informasjon om grenseverdier	Ingen kjente yrkeshygieniske grenseverdier.

DNEL / PNEC

Oppsummering av risikostyringstiltak, mennesker	Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygieniske grenseverdier, kan monitorering av person, arbeidsatmosfære eller biologiske parametre være nødvendig, for å bestemme effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak, og/ eller behovet for personlig åndedrettsvern. Det henvises til Europeisk Standard EN 689 vedr. metoder for vurdering av eksponering ved innånding av kjemikalier, og nasjonale, veiledende dokumenter for metoder for bestemmelse av farlige stoffer.

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak	Øyespylingsmuligheter og nøddusj bør finnes på arbeidsplassen.
Produkttiltak for å hindre eksponering	Bruk angitt verneutstyr i situasjoner hvor det kan være fare for sprut/søl og direkte kontakt med produktet.

Øye- / ansiktsvern

Egnet øyebeskyttelse	Bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm. (EN 166)

Håndvern

Egnede hansker	Bruk hansker av neopren,- nitril,- eller naturgummi om det er fare for søl på hendene.

Nødvendige egenskaper for håndbeskyttelse	Bruk passende vernehansker som er resistent mot kjemikalier i henhold til standard EN374.
Gjennomtrengningstid	Verdi: ~ 480 minutt(er) Kommentarer: For butylgummi med materialtykkelse >= 0,7 mm. Verdi: ≥ 30 minutt(er) Kommentarer: For nitrilgummi med materialtykkelse >= 0,4 mm.

Hudvern

Egnede verneklær	Normalt ikke nødvendig. Bruk egnede klær (lange ermer, lange bein o.l.) ved risiko for direkte kontakt eller sprut.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved	Normalt kreves det ikke noe utstyr for personlig åndedrettsbeskyttelse. Om det ved unormal behandling dannes mye støv, bør det benyttes støvmaske med P2-filter.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Pulver.
Farge	Hvit.
Lukt	Råstoff.
pH	Status: I løsning Verdi: ~ 12 Konsentrasjon: 0,5 %
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke bestemt.
Frysepunkt	Kommentarer: Ikke bestemt.
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke bestemt.
Damptrykk	Kommentarer: Ikke bestemt.
Tetthet	Verdi: ~ 1 g/cm³
Løslighet	Medium: Vann Kommentarer: Løselig.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke bestemt.

9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Det er ingen fare ved vanlig lagring og normal bruk.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale lagringsforhold.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Ingen farlige reaksjoner ved lagring og bruk under normale forhold.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Ingen kjente.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Lettmetaller (f.eks aluminium).

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Det dannes ikke farlige nedbrytningsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Komponent	Natriummetasilikat, vannfri
Akutt giftighet	**Type toksisitet:** Akutt **Testet effekt:** LD50 **Eksponeringsvei:** Oral **Verdi:** 770 - 820 mg/kg **Forsøksdyreart:** Mus **Type toksisitet:** Subkronisk **Testet effekt:** NOAEL **Eksponeringsvei:** Oral **Verdi:** > 227 - 237 mg/kg bw /d **Forsøksdyreart:** Rotte
Komponent	Natriummetasilikat pentahydrat
Akutt giftighet	**Type toksisitet:** Akutt **Testet effekt:** LD50 **Eksponeringsvei:** Oral **Verdi:** 770 mg/kg **Forsøksdyreart:** Mus **Type toksisitet:** Akutt **Testet effekt:** LD50 **Eksponeringsvei:** Oral **Verdi:** 1152-1349 mg/kg **Forsøksdyreart:** Rotte **Type toksisitet:** Akutt **Testet effekt:** LD50 **Eksponeringsvei:** Dermal **Verdi:** > 5000 mg/kg **Forsøksdyreart:** Rotte

	Type toksisitet: Akutt **Testet effekt:** LC50 **Eksponeringsvei:** Innånding. **Verdi:** > 2,06 g/m3 **Forsøksdyreart:** Rotte
Komponent	Natriumperkarbonat
Akutt giftighet	**Type toksisitet:** Akutt **Testet effekt:** LD50 **Eksponeringsvei:** Oral **Verdi:** 1034 mg/kg **Forsøksdyreart:** Rotte

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Produktet er alkalisk og virker etsende.
Innånding	Produktet inneholder ingen lettflyktige stoffer. Det er derfor ingen fare for innhalering av skadelige gasser. Innånding av eventuelt støv vil irritere luftveiene.
Hudkontakt	Sterkt etsende. Pulver på fuktig hud vil virke sterkt irriterende/etsende.
Øyekontakt	Fare for alvorlig øyeskade. Sprut av produktet eller oppløsninger i øyet kan føre til alvorlige øyeskader; i verste fall kan det medføre nedsatt synsevne eller tap av synet.
Svelging	Etsende på slimhinnene i munn, svelg og i mave-tarmsystemet.
Allergi	Inneholder ikke stoffer kjent for å være allergifremkallende (allergener).
Arvestoffskader	Inneholder ikke stoffer kjent for å skade arvematerialet (mutagener).
Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Inneholder ikke stoffer kjent for å være kreftfremkallende (karsinogener).
Reproduksjonsskader	Inneholder ikke kjente hormonhermere eller andre stoffer kjent for å gi reproduksjonsskader.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent	Natriummetasilikat, vannfri
Akvatisk toksisitet, fisk	**Verdi:** = 210 mg/l **Effektdose konsentrasjon:** LC50 **Eksponeringstid:** 96 time(r) **Art:** Brachydanio rerio
Komponent	Natriummetasilikat pentahydrat
Akvatisk toksisitet, fisk	**Verdi:** 210 mg/l **Testvarighet:** 96 time(r) **Art:** Brachydanio rerio **Metode:** LC50
Komponent	Natriummetasilikat, vannfri
Akvatisk toksisitet, alge	**Verdi:** = 207 mg/l **Effektdose konsentrasjon:** EC50

	Eksponeringstid: 72 time(r) **Art:** Chlorella pyrenoidosa
Komponent	Natriummetasilikat pentahydrat
Akvatisk toksisitet, alge	**Verdi:** 207 mg/l **Testvarighet:** 72 time(r) **Art:** Scenedesmus subspicatus **Metode:** EC50
Komponent	Natriummetasilikat pentahydrat
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	**Verdi:** 1700 mg/l **Testvarighet:** 48 time(r) **Art:** Daphnia magna **Metode:** EC50
Økotoksisitet	Inneholder ingen komponenter som er kjent som giftige eller skadelige for vannlevende organismer. Punktutslipp av større mengder kan, på grunn av produktets høye pH, forårsake midlertidig skade på planter og vannlevende organismer. På grunn av bruksmåten og pakningen, er det imidlertid usannsynlig med alvorlige utslipp.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Dette/de overflateaktive stoffene som inngår i denne blandingen oppfyller kriteriene for biologisk nedbrytning i EU regulativ nr. 648/2004 som omhandler vaske- og rengjøringsmidler.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Ingen av råstoffene i produktet er sannsynlig bioakkumulerbare.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Oppløses i vann.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Stoffblandingen inneholder ingen komponenter som er kjent for å være PBT.
vPvB vurderingsresultat	Stoffblandingen inneholder ingen komponenter som er kjent for å være vPvB.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Det forventes ingen miljøproblemer når produktet håndteres/brukes riktig.
Miljøopplysninger, konklusjon	Utslipp ved normal bruk av produktet er ikke forventet å medføre noen miljøfare.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Behandles etter Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
Annen informasjon	EAL: 07 06 01 AVFALL FRA PBDB AV FETTSTOFFER, SÅPE,

	RENGJØRINGSMIDLER, DESINFEKSJONSMIDLER OG KOSMETIKK; vandige vaskevæsker og morluter. Avfallstoffnr: 7132 Alkalisk uorganisk avfall.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR/RID/ADN	3253
IMDG	3253
ICAO/IATA	3253

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	Disodium trioxosilicate. Dangerous goods in limited quantities of class 8.
ADR/RID/ADN	DINATRIUMTRIOKSOSILIKAT
IMDG	DISODIUM TRIOXOSILICATE
ICAO/IATA	DISODIUM TRIOXOSILICATE

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN	III
IMDG	III
ICAO/IATA	III

14.5. Miljøfarer

ADR/RID/ADN	Ikke klassifisert som miljøfarlig iht. ADR/RID.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Påkrevd skipstype	Ikke relevant.

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	Klassifisert som "begrenset mengde" av farlig gods på land og sjø (i h.h.t ADR/RID/IMDG) pga liten emballasjestørrelse.

ADR/RID Annen informasjon

Tunnelbegrensningskode	E
Farenr.	80

IMDG Annen informasjon

EmS	F-A, S-B

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Vaskemidler	INGREDIENSER i.h.t. 648/2004/EU (Vaskemiddelforordningen): Oksygenbaserte blekemidler: 5 - 15% Fosfat: 5 - 15% Ikkeionisk overflateaktivt stoff: <5%
Lover og forskrifter	Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH). Forordning (EF) nr 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter. Vedlegg VI: Vaskemiddelforordningen. Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (Arbeids- og sosialdepartementet). Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Transportmerkingen er utført i henhold til bestemmelsene i ADR/RID/IMDG.
Deklarasjonsnr.	20049

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Ja
Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Tiltak/anbefalinger gitt under de ulike avsnittene er basert på vurderinger og implementeringer av informasjon i mottatte eksponeringsscenarioer (ES).

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Opplysningene i dette Sikkerhetsdatabladet er i henhold til vår informasjon, og så vidt vi vet, korrekte på den angitte dato for siste revisjon. De gitte opplysningene er ment å være retningsgivende for sikker håndtering, anvending, bearbeiding, lagring, transport, avhending og utslipp; de må ikke ansees å være en garanti eller kvalitetsspesifikasjon. Tilmeldt Giftinformasjonen, tlf.: 22 59 13 00. (Døgnåpent).
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H272 Kan forsterke brann; oksiderende. H290 Kan være etsende for metaller. H302 Farlig ved svelging. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H318 Gir alvorlig øyeskade. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Viktige litteraturreferanser og datakilder	https://echa.europa.eu/information-on-chemicals
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Artikkelnummer er endret.
Versjon	12

URL for bruksanvisning	http://www.lilleborg.no/
URL for teknisk informasjon	http://www.lilleborg.no/